

14.09.2020

Hallintojohtaja

21 § Vahingonkorvausvaatimus, taloudellinen menetys

HEL 2020-004036 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtaja päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 25.3.2020 esittänyt kaupungille 426 825 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakija on joutunut pitämään ravintolaansa suljettuna kaupungin teettämien katutöiden vuoksi aikavälillä 20.12.2018-5.4.2019 sekä uudestaan 5.10.2019 alkaen. Vaatimuksen mukaan ravintolaa on täytynyt pitää suljettuna aikavälillä 20.12.2018-5.4.2019 työmaasta johtuvan hajuhaitan sekä ravintolaan kulun vaikeutumisen vuoksi. Hakija kertoo sulkeneensa ravintolan uudestaan 5.10.2019 alkaen, koska työmaa on estänyt sisäänkäynnin ravintolaan pääoven kautta.

Hakijan korvausvaatimus perustuu hajuhaitan osalta ympäristövahinkojen korvaamisesta annettuun lakiin (ympäristövahinkolaki). Työmaan aiheuttamien kulkuvaikeuksien osalta vaatimus perustuu siihen, että katutyöt ovat hakijan mukaan vahingonkorvauslain 5 luvun 1 §:n tarkoittamaa julkisen vallan käyttöä.

Ympäristövahinkolain 4 §:ssä säädetään sietämisvelvollisuudesta, jonka mukaan ympäristövahinko korvataan vain, jollei häiriön sietämistä ole pidettävä kohtuullisena, ottaen muun ohella huomioon paikalliset olosuhteet ja häiriön syntymiseen johtanut tilanne kokonaisuudessaan sekä häiriön yleisyys vastaavissa olosuhteissa muutoin. Sietämisvelvollisuuden arviointi perustuu tapauskohtaiseen kokonaisharkintaan, jossa voidaan huomioida mm. tapahtumien aikajärjestys sekä toiminnan luvunmukaisuus (Hallituksen esitys 165/1992 vp s. 24-25). Harkinnassa vaikuttavia tekijöitä ovat myös häiriön tavanomaisuus ja yleisyys (Hollo - Utter - Vihervuori: Ympäristövahinkolaki 2018, s. 151-152). Lain esitöiden mukaan kokonaisarviointissa tulisi ottaa riittävällä tavalla huomioon myös toiminnan harjoittajasta riippumattomat tekijät (Lakivaliokunnan mietintö 10/1994 vp, s. 5).

Telakkarannan aluetta muutetaan parhaillaan satama-alueesta asuin- ja työpaikka-alueeksi. Tämän muutoksen mahdollistamiseksi Telakkakadun ja sen lähialueiden liikenneyhteydet on suunniteltu uudelleen ja kadun alainen kunnallistekniikka on uusittu kokonaisuudessaan. Muu-

14.09.2020

Hallintojohtaja

tostyöt ovat ulottuneet myös Hietalahdenrantaan. Tiiviisti rakennetulla alueella katutyöt ovat väistämättä aiheuttaneet jonkinasteista häiriötä ympäristöön. Kaupunki on kuitenkin pyrkinyt minimoimaan häiriötä tiedottamalla töiden edistymisestä säännöllisesti sekä järjestämällä työt niin, että ne aiheuttaisivat mahdollisimman vähän häiriötä alueen yrittäjille.

Telakkarannan alueen katusuunnitelmat on hyväksytty yleisten töiden lautakunnassa 23.8.2016. Katusuunnitelmat ovat olleet nähtävillä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti 4.5.–17.5.2016 välisen ajan.

Telakkarannan katutöiden valvojalta ja projektista vastaavilta saadun selvityksen mukaan hakijan ja alueen yrittäjien kanssa on tehty yhteistyötä töiden alkamisesta lähtien, ja työmaan aiheuttamaa haittaa on pyritty vähentämään kaikin tavoin. Työmaan lähellä sijaitseville kiinteistöille on toimitettu 13.11.2018 tiedote rakennustöiden alkamisesta. Katutöiden etenemisestä on julkaistu säännöllisesti tiedotteita myös kaupungin internet-sivuilla. Hakijan kanssa on järjestetty tapaamiset 15.11.2018, 28.11.2018, 12.3.2019 ja 25.9.2019, ja tapaamisissa on sovittu toimenpiteistä, joilla hakijan ravintolan toimintaa pystyttäisiin helpottamaan. Ravintolan edessä olevalle työmaalle asennettiin tapaamisten johdosta kevyen liikenteen ohjausmerkit. Lisäksi kaupungin kustannuksella teetettiin hakijan antaman mallin mukaiset ohjauskyltit kevyen liikenteen ohjaamiseksi ravintolaan. Myös väliaikaista kevyen liikenteen ramppia korjattiin siistimmäksi. Rannan puolelta kulkeva reitti ravintolaan pidettiin koko ajan auki, eli katutyöt eivät ole estäneet kulkua ravintolaan. Lisäksi huleveden purkuputkea koskevat työt siirrettiin syksyille 2019, jotta ravintolan terassi voisi toimia kesäaikaan mahdollisimman häiriöttömästi.

Hajuhaittaa aiheuttaneet viemäryöt on toteutettu yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa. Helsingin kaupunki vastaa vaateeseen vain siltä osin, kun kaupunki on ollut töiden suorittamiseen osallisena.

Viemäritöiden tarkoituksena oli rakentaa uusia yhteyksiä ja purkaa vanhoja linjoja Hietalahdenrannan sekaviemäriin haaratunnelista, joka sijaitsee noin 30 metrin syvyydessä. Hajuhaitta johtui siitä, että tunnelia täytyi tuulettaa, jotta siellä voitiin työskennellä. Tunnelissa työskentely on jo sellaisenaan vaarallista, ja tuuletus on ollut ehdoton edellytys töiden onnistumiselle. Turvallisuussyistä tuuletus oli aloitettava n. vuorokautta ennen työskentelyn aloittamista, joten tuuletusta ei voitu sulkea työpäivien välillä. Ilmanvaihto kuitenkin tukittiin aina, kun tunnelissa ei työskennelty kahden vuorokauden sisällä. Tuuletus tapahtui tunnelista johdetun ilmanvaihtoputken kautta. Ilmanvaihtoputken ohjaamisella ei

14.09.2020

Hallintojohtaja

voitu vaikuttaa siihen, mihin suuntaan hajuhaitat kulkeutuivat, koska kulkeutuminen riippuu ilmanpaineista ja tuulen suunnasta. Hajuhaittaa pyrittiin pitämään hallinnassa kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla. Näihin sisältyivät ilmanvaihdon sulkeminen mahdollisuuksien mukaan, erilaiset pressut ja peittämisratkaisut sekä vastapuhallus.

Viemäryöt toteutettiin marraskuun 2018 ja kesäkuun 2019 välillä. Hajuhaitta ei tällä aikavälillä ole ollut jatkuvaa, vaan sitä on esiintynyt jaksoittain. Hajua on aiheutunut eniten töiden alkuvaiheessa, ja se on vähentynyt töiden loppua kohti.

Kaupunki katsoo, että hajuhaitta kuuluu ympäristövahinkolain 4 §:n tarkoittaman sietämisvelvollisuuden piiriin. Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että sietämisvelvollisuuden arvioinnissa on huomioitava, että yhteiskunnan ei ole tarkoitus olla staattisessa tilassa (Hollo - Utter - Vihervuori: Ympäristövahinkolaki 2018, s. 161). Erilaisista muutoksista, kuten uusien asuinalueiden rakentamisesta, aiheutuu välttämättä jonkinlaisia ympäristöhäiriöitä. Lisäksi kunnallistekniikkaa on välttämätöntä uusia säännöllisin väliajoin.

Hakijan ravintola on perustettu tiheästi rakennetulle alueelle, jota koskevat muutossuunnitelmat ovat olleet saatavilla vuodesta 2016 asti eli ennen ravintolan perustamista. Kaupunki katsoo, että tiheästi rakennetuilla ja kehittyvillä alueilla, jollainen myös Telakkaranta on, rakennustoista johtuvat ohimenevät hajuhaitat ovat kokonaisuutena arvostellen tavanomaisia. Hajuhaitan kesto on ollut yleisesti ottaen ollut maltillinen, kun otetaan huomioon töiden laajuus ja vaativuus. Lisäksi ravintola tulee pitkällä tähtäimellä hyötymään Telakkarannan kehityksestä, kuten liikenneyhteyksien parantamisesta ja alueen muuttamisesta asuin- ja työpaikka-alueeksi. Näin ollen häiriön sietämistä on pidettävä kohtuullisena.

Hajuhaitan lisäksi hakija ilmoittaa kärsineensä vahinkoa siksi, että työmaan vuoksi kulku ravintolaan on estynyt. Tältä osin vaatimus perustuu vahingonkorvauslain 5:1 §:ään. Vaatimuksen mukaan hakijalla on oikeus korvaukseen vahingonkorvauslain 5:1 §:n perusteella, sillä hakijan mukaan yleisten teiden hoidossa on kyse julkisen vallan käytöstä. Kadun rakentamisessa on kuitenkin kyse ns. tosiasiallisesta hallinto-toiminnasta, johon ei sovelleta julkisen vallan käyttöä koskevia vahingonkorvaussäännöksiä. Näkemys saa tukea mm. ennakkoratkaisuista KKO:1998:146 ja KKO:1998:147. Kaupunki ei ole myöskään toiminut asiassa tahallisesti tai tuottamuksellisesti, eikä näin ollen ole vahingosta korvausvastuussa vahingonkorvauslain nojalla.

14.09.2020

Hallintojohtaja

Kaupunki pitää katutöiden aiheuttamaa haittaa valitettavana, mutta edellä mainituin perustein ei katso olevansa vahingosta ympäristövahingolain eikä vahingonkorvauslain mukaisessa korvausvastuussa.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 5 luku 1 §

Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta (737/1994) 1 §, 4 §

Maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999) 43 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Katri Lindman, lakimiesharjoittelija, puhelin: 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

14.09.2020

Hallintojohtaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 21 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

14.09.2020

Hallintojohtaja

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

14.09.2020

Hallintojohtaja

Silja Hyvärinen
hallintojohtaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 14.09.2020.